

ALP 2828
Lan

This paper was mailed
Thursday, May 31, 1990

Nepriklausoma

Lietuva

• LITHUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY •

Nr. 22 (50-tieji metai) 1990 m. • GEGUŽĖS – MAY 31 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • 50 c.

ĮVYKIŲ APŽVALGA

h.n.

SOVIETŲ SAJUNGOS TRAGEDIJA IR KANADOS RUPESČIAI

Lietuvoje padėtis nepasikeitusi. Lietuvos parlamentas nepriklausomybės paskelbimo neatšaukė. Vyriausybė sumaniai ir energingai vadovaujama pusę pasaulio apkėliavusios Kazimieros Prunskienės, sutinka su Kremlium kalbėti įvairiais klausimais, išskyrus nepriklausomybės paskelbimo atšaukimą. Jau pats faktas, kad ne tik J. Baker, G. Bush ir B. Mulroney, bet visa eilė Vakarų vyriausybių vadovų ir net pats Gorbachiov'as kalbėjosi su Lietuvos premejere K. Prunskiene, yra reikšmingas politinis atsieikimas Lietuvos nepriklausomybės byloje. O faktas, kad dabar visos trys Pabaltijo valstybės sudarė vieningą frontą kovoje už savo nepriklausomybę, dar labiau sustiprina jų ryžtą ir viltį.

Tuo tarpu Gorbachiov'as atrodo pasimetęs: kasdien kaitaliodamas savo reikalavimus bei pareiškimus, parodo visam pasauliui kokioje kritiškoje padėtyje dabar atsiderė jo braškanti imperija. Visai teisingai jau prieš kiek laiko kai kurie vakariečiai komentatoriai pabrėžė, jog Michail'as Gorbachiov'as bėga iš paskos, improvizuodamas ir bandydamas iš juos reaguoti, bet niekaip neįstengia įvykdyti formuoti. Tai atsitiko todėl, kad visi Perestroikai nebuvo sudaryta apgalvoto ir nuoseklaus ekonominio ir politinio plano. Ties patys didžiausi planuotojai viską nuolat tvarkę tik pagal visokias "petilietkas", pasirodo, veiksmingų planų nesugeba sulipdyti. Sovietų Sąjunga iš tiesų yra priėjusi liepto galą.

Paskutiniosios savaitės įvykiai, prieš pat didįjį pasitarimą su prez. Bush'u, yra tikra virtinė nepasisekimų ir tragedijų. Rašant šią apžvalgą, Armėnijoje jau zuvo virš 20-ties žmonių ginkluotose susidūrimuose su Raudonosios armijos daliniais, kuriuos Kremlius atsiuntė į Armėniją tvarkai ir taikai išlaikyti. Armėnai šiandien t.y. gegužės 28 dieną, švenčia savo nepriklausomybės šventę. Armėnija 1918 m. buvo pasiskelbusi nepriklausoma, bet Maskva po dviejų metų Armėniją okupavo ir įvedė komunistinį režimą. Armėnai nori dabar prarastąją nepriklausomybę grąžinti ir atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos.

Šimtą tūkstančių minios susirinko Armėnijos sostinėje Jerevane paminėti savo nepriklausomybės paskelbimą ir reikalauti laisvės.

Apie susišaudymus kol kas tikslų žinių nėra. Armėnai tvirtina, kad sovietų daliniai, kurie buvo pasikrovę į traukinį, kad paliktų Armėniją ir grįžtų į savo bazes Sovietų Sąjungoje, pradėjo šaudyti į susirinkusią armėnų minią, kai ši garsiais šūkavimais ragino sovietų okupacinius dalinius nešdintis greičiau namo. Tuo tarpu Maksima tvirtina, kad kareiviai pradėję šaudyti į minią todėl, kad ši juos supusi ir norėjusi atimti ginklus. Pirmuose nufilmuotuose reportažuose tačiau matosi, kaip kareiviai šaudė net į baltais chalatais apsirengusius gydytojus ir sanitarus. Armėnų žinių agentūra tvirtina, jog esą aukų ir medicinos personalo tarpe.

Šiuo metu vykstančiuose rinkimuose Rusijos Federacinėje Sovietų respublikoje, kuri sudaro Sovietų Sąjungos branduolį ir plotą ir gyventojais, ir politiniu prezidentus vos nebuvo išrinktas Gorbachiov'o konkurentas ir priešas Borisas Jelcin'as. Jam trūko iki pergalės tik 28 balsų. Labai galimas dalykas, kad antrame pirminkimų rate Jelcin'as ko gero taps tos milžiniškos Rusijos respublikos prezidentu. Savo rinkiminėse kalbose, nuo to laiko kai buvo išmestas iš Politbiuro, jisai sakosi reikalausias visiškos autonomijos nuo Kremliaus. Rusijos Federacinėje sovietų respublika, anot jo, pati tvarkysianti savo ekonominius ir politinius reikalus be Kremliaus bosų kišimosi. B. Jelcin'as taip pat palaiko tuos, kurie pripažįsta Pabaltijo valstybėms teisę išstoti iš Sovietų Sąjungos be jokių specialių sąlygų ir tapti nepriklausomomis.

Ekonomija gi atsiderusi visiškai kritiškoje padėtyje. Po to, kai Kremlius pajuto kad gali įvykti masių sukilimas, jeigu bus įvykdytas, Gorbachiov'o žodžiais, staigus sovietinės "ekonomijos soko pertykymas", dabar jisai pažadėjo pravesti referendumą, kuriame visi Sovietų Sąjungos piliečiai galės pasisakyti ar nori tokios "kontroliuojamos laisvės rinkos". Be to, Kremlius, premjero Ryžkov'o lūpomis, pažadėjo reformas daryti plaipsniui per penkerių metų laikotarpį. Tačiau žmonės tuis pažai-

dais nepasitiki ir Maskvoje prasidėjo masinė pirkimo panika: perka viską ką tiksliai randa ant lentynų. Žmonės buvo ypatingai išgąsdinti, kai buvo Ryžkov'o pranešta, jog net duonos kaina pakilsianti dvigubai. Iki šiol tai buvo vienintelė prekė Sovietijoje, kurią galima buvo labai pigiai nusipirkti bet kada. Vakarų ekonomistai pranašauja tai gorbachiovinei reformai visišką nepasisekimą. Tam pritaria ir dauguma sovietų ekonomistų: jie tvirtina, kad viskas daroma per vėlai. Lietuviškai tariant, šaukštai po pietų..

Tokiu tragišku bagažu nešinas, Gorbachiov'as atvyksta į pasitarimus Otawon ir Washingtonan. Iš tiesų jis net nusiginklavo deryboms teturi vieną vienintelę kortą: dar vis užsispyrusiai priešinasi susijungusių Vokietijų įstojimui NATO organizacijon. Tačiau Amerika nurodo, kad vieninga Vokietija, tapusi NATO karinės vakarų organizacijos nare, gali tiksliai padėti ilgiau išsilaišyti yrančiai Gorbachiov'o imperijai. Valstybės sekretorius J. Baker gi visai atvirai pasakė, kad su Gorbachiov'u reikia pasirašyti kiek galima daugiau sutarčių, kol jis dar nenuvertintas nuo sosto. Jo pasekėjui, anot Baker'io būsią sunku tokius susitarimus atšaukti. Tuose pasitarimuose bus kalbama ir apie Pabaltijo valstybių nepriklausomybę. Iki šiol, Amerikoje tvirtinama, kad Sovietų Sąjungai nebūsią suteiktos ekonominės ir prekybos privilegijos, jeigu Sovietų Sąjunga nesitars su Lietuva ir nepanaikins ekonominės blokados Lietuvoje. Didelė dauguma senatorių ir kongresmenų yra pareiškę, kad balsuos prieš ekonominę pagalbą Sovietijai, jei Kremlius nepakeis savo atšiaurios laikysenos Pabaltijo valstybių atžvilgiu.

O Kanadoje nelemtas Meech Lake dokumentas, kurį taip skubiai ir netikusiai iškepė Mulroney ir jo senatoriai, graso visai rimtai suskaldyti Kanadą. Prieš kelias dienas iš vyriausybės pasitraukė Lucien Bouchard, aplinkos švarinimo ministeris ir superministeris, vadovavęs Québec'o provincijos parlamentarams, taipogi senas min. pirm. B. Mulroney bičiulis ir, anot Mulroney, "great Canadian and great Quebecer". Tasai didžiūnas ne tiksliai pasveikino separatistų sukaktuvinį mitingą savo rinkiminėje apylinkėje, bet ir išakmiai nurodė, kad tiksliai "TAIP" balsavę kvebekiečiai separatistai eję teisingu keliu. Beje, kai Mulroney buvo paskyręs į Kanados ambasadorium Prancūzijoje šis visiem aiškino, kad jis esąs štai, Kanados amba-

DIDŽIOSIOS DEMONSTRACIJOS NEW YORKE, š.m. balandžio mėn. 22 d. Prie Sovietų Ambasados. Nuotr. Vytauto Maželio

sadorius, o savo kišenėje tebenešiojās, separatistų PARTI QUÉBÉCOIS galiojanti nario pažymėjimą. Jis, tarp kita ko, buvo savo laiku PQ vado René Lévesque dešinioji ranka. Kodėl Mulroney tokį išaukštino, galim paaiskinti tiksliai begaliniu noru surinkti kiek galima daugiau balsų Québec'e savo Progresyviųjų Konservatorių partijai per federalinius rinkimus. Tuos balsus Mulroney surinko, bet su jais ir nepatikimų federalistų būrį. L. Bouchard pasitraukė tokiu metu, kai galėjo ne tiksliai labiausiai pakenkti MEECH LAKE tebegebstamam susitarimui, bet ir skaudžiausiai igelti savo senam draugui Mulroney ir, žinoma, visai Kanadai.

Meech Lake terminui atėjant, Mulroney staiga labai sujudė ir visokiais būdais bando tą susitarimą išgelbėti. Kodėl jis laukė ir beveik trejus metus nieko ypatingo nedarė, tik jis pats žino.

Šiuo metu padėtis tokia: Newfoundland'o premjeras Wells ir Manitobos premjeras Filmon originalaus Meech Lake dokumento dar vis nenori pasirašyti, reikalaujanti garantijos, kad senatas būtų reorganizuojamas į lygiai visų provincijų atstovaujamą ir visų kanadiečių renkama institucija. Québec'o premjeras Robert Bourassa apie tokią reformą nenori kalbėti ir reikalauja savo provincijai veto teisės ne tik dėl šio, bet ir kitų panašių projektų. Sunkiai sekasi išsiaiškinti ir Québec'o labai karštligiškai ginamą "distinct society" sąvoką, ypač ar ji viršija federalinių Žmogaus Teisių dokumentą.

Nova Scotia premjeras šiuo metu yra nuolaidžiausias ir, atrodo, pasirašytų Meech Lake susitarimą to-

ki, koks jis yra, jeigu būtų garantuota, kad po to, bus priimti atitinkami papildymai, kuriuos jis pats pasiūlė. Be jau minėto renkamo senato, jis mini indėnų ir eskimų teisę susikurti savo provincijas, moterų teisių inkorporavimą ir pabrėžimą Kanados daugiatautiško ir daugiakultūrinio charakterio, kuris be anglų ir prancūzų tautinių grupių, pripažintų taip pat ir visas kitas tautines grupes, jų įnašą ir lygias teises bei privilegijas, o taip pat ir svarbą Kanados federalinėje valstybėje.

Ar Kanada išliks tokia, kaip yra, ar taps kitokiais principais tvarkoma laisvė ne federacija, ar suskils į daugelį mažų vienetų, ar liks vieninga, bet be Québec'o provincijos, - nulems dabartiniai Québec'o provincijos vadai. Robert Bourassa jau nuo seno buvo įtariamas esąs neaiškus federalistas. Dabar jis galės įrodyti, ar jam tikrai rūpi Kanados likimas, ar jis pasiruošęs plaukti su pekištais neaiškion suvereninių avantiūron, tikintis kažkodėl, kad Kanada dar vis rems Québec'ą ekonomiskai ir leis naudotis ne tiksliai ta pačia valiuta, bet ir visomis Kanados finansinėmis bei politinėmis privilegijomis.

KĄ RAŠO U.S NEWS & WORLD REPORT

Kaip stipriai įsikabino M.Gorbachiov'as į Pabaltijo kraštų okupaciją, rodo gegužės mėn. 28 d. minimo žurnalo straipsnyje "Is the honeymoon over?" patiekti tokie realistiški, kaip jie sako, faktai:

KO NORI BUSH'AS

• Ginklų Kontrolės. Susitarti dėl stipraus strateginių ginklų sumažinimo ir testų Sovietų dalinių atsitraukimą iš Rytų Eu-

ropos.
• Sovietų Vidaus Politikoje. Daugiau ekonominių ir politinių reformų už tai siūlant atšaukti J.A.V. suvaržymus prekyboje.

• Vokietijoje. Sovietų sutikimo, kad suvienyta Vokietija priklausytų NATO.

• Baltų Kraštuose. Pradėti dialogą dėl nepriklausomybės Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų. (Išsireiškia "rebellious republics", kai tikruose jos yra "occupied" republics-Red.).

KO NORI GORBAČIOV'AS

• Ginklų Kontrolės. Planą sumažinimui strateginių atominų ginklų ir JAV koncesijų ginklų ir kariuomenės sumažinimui Europoje.

• Prekybinių Kontaktų. Labiausiai preferuojamos prekybai valstybės statuso ir šalia to bendrų projektų ir kitų investavimų.

• Vokietijoje. Garbingą formulę Maskvai, kad ji nebūtų priversta sutikti su Vokietijos priklausymu NATO.

• Sovietų Vidaus Politikoje. Išvengti JAV kritikos dėl Sovietų vidaus politikos ir išvengti spaudimo Kremlui, kad tartųsi dėl Baltų nepriklausomybės.

PALIEKA NUOSTOLINGA TARŠA

Iš Prahos pranešama, kad atsitraukiantieji iš Čekoslovakijos Sovietų daliniai palieka pavojingą taršą, sudarančią apie 125 milijonų amerikietišų dolerių žalos. Kai kuriose vietose išpilta alyva siekia keletos jardų gilumo žemėje.

Iš kitų vietų atšitraukusios kariuomenės padaryta žala dar nepranešta.

DĖMESIO:

Šią savaitę "NL" yra 6 psl., nes visi "NL" darbuotojai vyksta į Ottawą.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS: "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 22.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Skaugė, Klassekampen, Oslo

The Lithuanian leadership also appears to recognize that de facto independence can only be achieved through negotiation and gradual disengagement from the Soviet Union.

It is now up to the Lithuanian and Soviet authorities themselves to begin negotiations toward establishing a fundamentally new relationship on the basis of decisions taken by the Lithuanian Parliament. We trust that the two sides will reach a solution which will realize the aspirations of the Lithuanian people, and we will do all we can to encourage them to do so.

Yours sincerely, Brian Mulroney

Dear Mr. Staskevicius:

I have been asked by the Secretary of State for External Affairs, the Right Honourable Joe Clark, to respond your letter of March 8, 1990 setting out the views of the Lithuanian Canadian Community on the recent developments in Lithuania.

The Canadian Government has welcomed the expression of the self-determination in the recent elections in Lithuania and acknowledges with hope the aspirations for independence of the Lithuanian people. As you know we have never recognized de jure the forcible incorporation of the Baltic States into the Soviet Union. At the same time, we acknowledge de facto Soviet control over these states and believe that the way to achieve true independence for Lithuania is through a process of peaceful negotiation between Vilnius and Moscow on the basis of decisions enunciated by the democratically-chosen Parliament of Lithuania.

We have been following closely developments in Lithuania and Soviet reactions to them. As you may be aware, Mr. Clark and senior officials of this department have called in the Soviet Ambassador several times to express our strong concern over the increase in tensions in Lithuania and to emphasize the importance Canadians attach to a peaceful resolution of the situation. It must take into account the legitimate aspirations of the Lithuanian people and be free of coercion or intimidation.

Soviet Foreign Minister Shevardnadze has personally given Mr. Clark his assurances that there will be "no crackdown" in the Baltic States. The Lithuanian leadership also appears to recognize that de facto independence can only be achieved through negotiation and gradual disengagement from the Soviet Union.

We are encouraged by the dialogue which appears to have initiated recently between Lithuania and the Soviet government. We trust that the two sides will reach a solution which will realize the aspirations of the Lithuanian people, and we will do all we can to encourage them to do so.

Yours sincerely, W.M.M. Fairweather, Director
USSR and Eastern Europe Relations Division

BORIS JELTSIN'as š. m. 29 d. paskelbtomis žiniomis, papildomuose rinkimuose išrinktas Rusijos Sovietų Respublikos prezidentu (Respublikos Aukščiausiojo Sovieto pirmininku).

KĄ GALVOJA MASKVIEČIAI APIE BALTIJOS VALSTYBES

"Southam News" praneša, kad M.Gorbačioviui išvykstant į Ameriką, apklausinėjamai rodo, jog Maskvoje apie 50% gyventojų sutinka su Gorbačiovo pozicija, kad reikia neleisti Baltijos respublikoms laimėti nepriklausomybę. Sakoma, taip pasisakę iš 2.100 apklausintų maskviečių. Tačiau 2 iš 5 (38%) Maskvos gyventojų galvoja, kad Pabaltijo valstybių atsiskyrimas būtų "geras dalykas".

Šitas apklausinėjimas buvo pirmą kartą atliktas bendromis jėgomis - t.y. Sovietų-Kanadiečių.

Apklausinėjimų sudarytojai tačiau praleido vieną svarbų punktą - kad maskviečiai, kaip ir kiti Sov.Sąjungos gyventojai, buvo dešimtmečiais maitinami imperijos (net ir pasaulinės imperijos) sapnu. Kad istoriniai įvykiai buvo nušviečiami vienpusiškai arba ir visai ne. Pav., labai

nenoromis ir permatomai išsisukinėdama Sov.Sąjungos vyriausybė skelbė neturinti Stalino-Hitlerio Pakto dokumentų ir dar labiau nenorėdama Baltų aktyvistų buvo priversta tuos dokumentus "surasti"...

Lietuvos situacija - tuo pačiu visų Baltijos valstybių - daro įtakos ir Gorbačiovo kelionės darbotvarkėi. Kanados min.p.kas buvo anksčiau pakvietęs M.Gorbačiovą tarti žodį Kanados parlamente (neaišku, už ką tokia garbė), bet pabijojus Kanados lietuvių galimų demonstracijų, šio pasiūlymo M.Gorbačiovas nepriėmė.

Tegul bijo ir toliau. Atrodo, kad ir Kanados min.p.kas bijo teisybės žodžių iš baltiečių, kad nereikėtų ta prasme kaip nors, - o taip atsargiai, - užsiminti sveičiui, kuris savo didžiosiose vizijose neprimatė, kad reikės teisingumo kelių eiti iki galo. Neprimatė, kad galėjo tvarkingai ir garbingai paleidus Baltijos valstybes nuo jungo, geruoju susitarti dėl įvairių prekybinių naudų abiems pusėms ir jo prestižas tada būtų gal tikrai vertas "Man of the Decade" titulo. Vietoje to - uždėjo blokadą kagebisto stiliumi.

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS KELIAI Į LAISVĘ.

Vytautas Skuodis

(Svarbesnių įvykių kronika: 1990 metų sausis-kovas) / tęsins /

II.10.

ŠVEDIJOS užsienių reikalų ministeris Stenas Anderson'as lankėsi Vilniuje ir susitiko su vyriausybės ir Sąjūdžio atstovais.

Rygoje, LATVIJOS Universitete prasidėjo renginių savaitė Lietuvos Nepriklausomybės Dienai pažymėti. Į pirmąjį renginį susirinko apie 900 žmonių.

ESTIJOS Liaudies Fronto vadovas Karju Lauristin dalyvavo Tarptautiniame Kolokviame Paryžiuje su pranešimu "Demokratinės revoliucijos Rytuose: teigiamos ir neigiamos perspektyvos". Jis kalbėjo visų trijų PABALTIJOS kraštų vardu. Jis pabrėžė, kad Vakaruose k l a i - d i n g a i manoma, jog Sovietų Sąjungoje vyksta judėjimai yra tikrai nacionaliniai. Tikrumoje - tai judėjimai už VALSTYBINGUMĄ ir SUDARYMĄ POLITINIŲ STRUKTŪRŲ.

II.11. Mitingas Telšiuose, kuriame buvo raginama nebalsuoti už komunistus. Suorganizavo Lietuvos Laisvės Lyga. Dalyvavo apie 300 žmonių.

II.12. LIETUVOS TSR AT Prezidiumas priėmė įstatymą dėl pakeitimų Lietuvos TSR Konstitucijos II-jo skirsnio "Ekonominė Sistema". Pagal tuos pakeitimus "kitų valstybių, tarptautinių organizacijų ir kitų valstybių piliečių bei jų grupių nuosavybės objektų buvimas Lietuvos TSR teritorijoje sąlygas nustato Lietuvos TSR įstatymai ir tarpvalstybinės sutartys. ŽEMĖ, JOS GELMĖS, VIDAUŠ IR TERITORINIAI VANDENYS, MIŠKAI, KITA AUGMENIJA, GYVŪNIJA BEI KITI GAMTOS IŠTEKLIAI yra RES-PUBLIKOS NACIONALINIS TURTAS IR IŠIMTINĖ LIETUVOS TSR NUOSAVYBĖ. Lietuvos TSR priklauso išimtinės teisės į oro erdvę virš respublikos teritorijos, jos kontinentinį šelfą ir ekonominę zoną Baltijos jūroje.

Taip pat patvirtintas Lietuvos TSR nuosavybės pagrindų įstatymas, priimtas nutarimas dėl Lietuvos TSR vietos savivaldos pagrindų įstatymo įsigaliojimo nuo 1990 m.kovo 24 d. Šis įstatymas paskelbtas spaudoje kovo 6.

II.13. LIETUVOS TSR AT Prezidiumas patvirtino nutarimą, kuriuos sustabdomas 1979 m. lapkričio 30 d. TS RS įstatymo "Dėl TSRS prokuratūros normų, prieštaraujančių LIETUVOS TSR KONSTITUCIJOS 18 skirsnio nuostatom, galiojimas.

LIETUVOS TSR AT nutarimu įsteigtas Lietuvos bankas bei priimtas Lietuvos banko įstatymas. Lietuvos bankui suteikta išimtinė teisė leisti savo pinigų, jo uždavinys - reguliuoti pinigų ir kredito apyvartą, organizuoti bankų vidaus ir užsienio atsiskaitymus, nustatyti Respublikos piniginio vieneto kursą.

Alytuje prie tilto per Nemuną, atidengta lenta Respublikos karininko Antano Juozapavičiaus atminimui įamžinti. Alytaus Technikos Mokykloje įvyko moksleivių susitikimas su karinio komisariato darbuotojais. Moksleiviai paskelbė pareiškimą, kuriuo 307 šaukiamojų amžiaus jaunuoliai atsisakė tarnauti sovietų kariuomenėje.

II.14. LIETUVOS TSR AT nutarimas "Apie 1989 m. gruodžio 7 d. Lietuvos TSR nutarimo dėl respublikos valstybinių ir žinybinių archyvų fondų išsaugojimo "vykdy-mą". Konstatuojama, kad Lietuvoje valstybės saugumo komitetas to nutarimo nesilaiko. Pavesta Lietuvos TSR AT Prezidiumui sudaryti valstybinę komisiją, kuri nustatytų Lietuvos TSR valstybės saugumo komitete sunaikintų archyvų mastą ir už tai atsakingus asmenis. Komisija turi pateikti pasiūlymus dėl išvežtų archyvų grąžinimo sąlygų ir parengti TSRS archyvuose esančios Lietuvą liečiančios archyvinės medžiagos išgijimo projektą. Saugumo komiteto ir jo padalinių likusius archyvus sutinkamai su Lietuvos TSR archyvų įstatymu nedelsiant perduoti į Lietuvos TSR valstybinio archyvo fondo priežiūros ir valdymo organų apskaitą. Pavesta Lietuvos TSR Ministerių Tarybai parengti pasiūlymus dėl Lietuvos TSR Valstybės saugumo komiteto statuso pakeitimo.

LIETUVOS TSR AT Prezidiumas priėmė nutarimą apie Lietuvos TSR įstatymo "Dėl atsakomybės už nusikaltimus Lietuvos gyventojams" projekto paskelbimą visuomenei svarstyti. Šis projektas vasario 28 d. paskelbtas spaudoje. Tas įstatymas numato bausmę visiems tiems, kurie vykdė Lietuvos gyventojų trėmimus, žudymus stalinizmo laikais.

II.15. LIETUVOS jaunimo organizacijos, Lietuvos Tautininkų Sąjunga, Lietuvos Humanizmo ir Pažangos Partijos atstovai paskelbė kreipimąsi, kuriame prašoma nedelsiant PASKELBTI 1920 m. LIEPOS 20 d. Lietuvos Respublikos ir Sovietų Rusijos sutarties tekstą bei prie sutarties pridėtą žemėlapi.

LIETUVOS Žygeivių Sąjunga, Gediminaičiai, Lietuvos "RAMUVOS" Jaunimo Sąjunga paskelbė pareiškimą, kuriame reikalaujama, kad LKP (TSRS platformoje) Centro Komiteto nariams naujai išrinktas Lietuvos Parlamentas paskelbtų to TSRS filialo Lietuvoje apmokamais agentais ir kad nutrauktų jo veiklą.

LATVIJOS TSR AT balsavo už deklaraciją, kurioje parašyta: "Reikalinga daryti viską, kad būtų atstatyta nepriklausoma Latvijos Respublika ir viskas pervesta į laisvą bei nepriklausomą Latvijos valstybę". Už tai pasisakė 177 Tarybos nariai, o prieš - 48. DEKLARACIJA ATMETA 1940 metų NUTARIMĄ PRIJUNGTI LATVIJĄ PRIE TSRS. LEGALIZUOTA 1940 metais UŽDRAUSTA /nukelta į 3 psl...../

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 500,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tikrai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai (vairiose srityse).

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuvių bei išeivijai!"

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVOS. LATVIJOS IR ESTIJOS KELIAI Į LAISVĘ.

/.....atkelta iš 2 psl./

LATVIJOS VALSTYBINĖ VĖLIAVA.

SOVIETŲ informacijos agentūra TASS paskelbė, kad Lietuva ir Estija priėmė nutarimus bei įstatymus, kurie paneigia jėga atliktą jų įjungimą 1940 m. į TSRS ir sudaro sąlygas šiais metais galimam nepriklausomybės pasiekimui.

IL.16. KAUNE, Karo Muziejaus sodelyje įvyko Nepriklausomybės šventės minėjimas - demonstracija, sutraukusi apie 100.000 dalyvių. Čia buvo atidengtas atstatytas paminklas ŽUVUSIEMS UŽ LIETUVOS LAISVĘ. Mitingai NEPRIKLAUSOMYBES DIENAI PAMINĖTI įvyko visuose didesniuose Lietuvos miestuose. VILNIUJE į minėjimą susirinko apie 40.000 žmonių.

VILNIUJE Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba atidavė šaukimus į kariuomenę apie 2.000 jaunuolių.

LATVIJOS TSR AT paskelbė, kad 1940 metų LATVIJOS įjungimas į Sovietų Sąjungą buvo neteisėtas ir kad bus imamas žygių laisvos ir nepriklausomos Latvijos valstybei atstatyti.

JAV Prezidentas G. BUSH'as Vasario 16 d. paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės Dieną. Prezidento proklamacijoje sakoma: "Mes užtikriname savo paramą ir pagarbą Lietuvos žmonėms, kai mes prisimename šiandien tos datos svarbumą - 72-ąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį".

TSRS AT deputatas Vaidotas Antanaitis, kalbėdamas TSRS AT sesijoje Kremliuje, oficialiai M. Gorbačioviui pasakė, kad Lietuvos Komunistų Partija pasitraukė iš TSKP ir įteikė atitinkamą raštą. Jis taip pat pasiūlė M. Gorbačioviui 1940 metų prievartinio Lietuvos įjungimo į TSRS aktą paskelbti negaliojančiu ir pradėti derybas dėl Lietuvos nepriklausomybės.

LATVIJOS deputatas Jūrius Boyars iš tos pačios tribūnos pareiškė, kad Latvijai, Lietuvai ir Estijai, kurios 1940 metais buvo prievarta prijungtos prie TSRS, nėra reikalinga aptarti suverenumą. Jis pasakė, kad Pabaltijo kraštai nebegali ilgiau kęsti išnaudojimo ir mokėti Sovietų Sąjungai labai aukštas kainas už iš jų gaunamas prekes.

VILNIAUS UNIVERSITETE įvyko Lietuvos katalikų mokslininkų konferencija. Ją maldos žodžiais pradėjo Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius. Buvo įkurtas Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos židinys Lietuvoje. Akademijos centras yra Romoje.

IL.17-18. VILNIUJE vyko krikščionių-demokratų judėjimų konsultacinė konferencija. Joje dalyvavo LATVIJOS, ESTIJOS ir GRUZIJOS krikščionių demokratų partijos, Gruzijos tautinės partijos, UKRAINEČIŲ krikščionių demokratų fronto bei LIETUVOS krikščionių-demokratų sąjungos (pirmininkas V.Petkus) atstovai.

Vienoje iš priimtų rezoliucijų pabrėžiama, jog esant Lietuvoje okupacinei kariuomenei, rinkimuose į Lietuvos TSR AT išrinkti deputatai negali tapti tautos valios reiškėjais.

IL.18. Spaudoje paskelbtas LIETUVOS TSR teisingumo ministerio pavaduotojo deputato S.Umbraso pranešimas "Dėl atsakomybės už gyventojų naikinimą (bolševikinio teroro metais)skaitytas LTSR AT XVII sesijoje ir Religinių Reikalų Tarybos prie Lietuvos TSR MT pirmininko Kazimiero Valančiaus pranešimas toje sesijoje "Dėl maldos namų bei kitų pastatų grąžinimo religinėms bendruomenėms", įskaitant ir KAUNO Prisikėlimo bažnyčią.

IL.19. Įvyko Komisijos LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PLANUI RENGTI posėdis. Jam vadovavo vienas iš penkių komisijos pirmininkų - Romualdas Ozolas. Sudaryta grupė realizuoti LIETUVOS TSR AT pasiūlymą - su TSRS pradėti dvišales derybas dėl LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO. Posėdyje dalyvavo LTSR AT Prezidiumo pirmininkas Algirdas Brazauskas.

IL.20. LATVIJOS KOMUNISTŲ PARTIJA ATSIŠAKĖ VADOVAUJANČIO VAIDMENS krašto gyvenime, drauge pripažindama teisę piliečiams burtis į nekomunistines partijas, organizacijas ar sąjūdžius. Už Latvijos Kompartijos monopolio panaikinimą balsavo 220 Latvijos AT narių ir tiksliai 50 prieš.

PABALTIOJ RESPUBLIKŲ GAMTOSAUGOS INSTITUCIJŲ vadovai buvo nuvykę į Š v e d i j ą, aptarti tarptautinio bendradarbiavimo BALTIJOS JŪROS ekologinės apsaugos klausimais.

LIETUVOS atsisikrymo atveju, M. Gorbačiovo nuomone, turėtų Lietuva Sovietų Sąjungai sumokėti kompensaciją 33 milijonų dolerių, tekty peržiūrėti kai kurias Lietuvos sienas jos nenaudai. Be to, Lietuva turėsianti išmokėti kompensaciją visiems rusams, kurie norės išsikelti iš Lietuvos. Tai jis pasakė Algirdui Brazauskui pokalbio metu Maskvoje.

/ bus daugiau /

BE KALTĖS

Valentinas Gustainis

/ Autorius praleido 15 metų Sibire , tremtyje ir lageriuose. Spausdiname ištrauką iš neseniai Lietuvoje pasirodžiusios jo knygos. Red./

VARŠKĖS IR SŪRIO MIRAŽAI IŠSISKLAIDĖ

/ t e s i n y s /

Kitą rytą nuėjau pas Jevreinovą. Be ilgų kalbų jis pasiūlė šiame tarybiname ūkyje esančios 100 karvių fermos pieno apskaitininko pareigas. Be to, pažadėjo man, kaip pieno fermos drbuotojui, išrašyti kasdien po pusę litro pieno. Pasiūlymą priėmiau su džiaugsmu.

Tą patį vakarą atvažiavo pieno fermos vedėjas Jefimas Kazancevas perkraustyti mus į naują darbovietę. Tai buvo malonus ir geraširdis senukas. Jis buvo parinkęs mums, kaip pats sakė, šiltesnį būstą. Atvykome į vietą jau visai tamsoje. Suėjome į paskirtą kambarį, pradėjom grabinėtis, kur atsigulti. Ant grindų buvo pakreikta šiaudų, užčiuopėme ir paliktą verselio iškamšą. Mes jau žinojom, kad Altajaus kalnų karvės laikosi savotiškų įpročių - melžiamos pieną atleidžia tik tada, kai greta stovi jų versiai. Tačiau versliai dažnai nugaišdavo, ir vietos gyventojai rado būdą karvėms apgaudinėti - šalia statydavo iškamšą. Taigi, supratome, kad prieš mums čia atsikraustant, tame kambaryje gyventa altajų.

Dar prieš švitimą atėjo Kazancevas su liktarna ir nusivedė mane į didelę karvę, vadinamą baze. Čia jau laukė penkios ar šešios melžėjos. Man reikėjo tiksliai užrašyti ir užpajamuoti pamelžtą pieną. Ta bazė buvo šalta, be lubų, kiaurais pamatais ir plysiuotomis sienomis. Tačiau čia karvėms vis dėlto buvo geriau, negu atskirame "progone" - tokiaime po atviru dangumi kartimis užvertame žardyje. Ir tame žardyje, eant -40°C, buvo laikomos melžiamos karvės.

Melžėjos per kokią pusvalandį pamelžė kelias dešimtis karvių. Pieno tebuvo nepilnas bidonas. Moterys priedavo prie manęs, pasisakydavo pavardę ir kiek karvių pamelžusios. Pieno matuoklis automatiškai rodė, kiek pieno iš vienos ar kitos melžėjos priimu.

Kai parėjau į mūsų kambarį, buvo jau prašvite. Sukilusi šeima liūdnei dairėsi aplinkui. Pro sieną iš nelygių lentų su didžiuliais plyšiais pamačiau suvargusią aborigenę su trimis mažais bambliais, kurie kone nuogi viliojosi šiauduose, viename kampe buvo pririštas kokių šešių savaičių juodmargis veršis. Iš tos pusės sklido sunkus dvokas. Veršis kambarį žiemą čia nieko nestebina. Taip elgtis verčia pats klimatas, nes kitur gyvulėlis neišvengiamai sušaltų. Net pas tokius inteligentiskus žmones, kaip Jevreinovai mačiau kambaryje verši. Prisiminiau vaikystėje girdėtus pasakojimus, jog net mano gimtajame Vinkšnių kaime kai kurie ūkininkai, neturėdami šiltų avarių, žiemą keletui dienų atsigabendavo į trobą avis su mažais ėriukais, kad jie tvartuose nesušaltų ar kitos

blithely trust his fate to those responsible for the Katyn massacre? It's easy to pontificate about patience and restraint from a comfortable Western armchair perspective when you have never had first-hand experience of Soviet terror!

Herein also lies the reason why the Lithuanian government has not to this point chosen to hold a referendum despite the fact that the continued independence option would win by a landslide. Why should Lithuanians abide by the constitution and laws of a brutal occupying power?

Nicholson writes that the Soviets now have a law-based state. This observation would come as a surprise to most residents of this dictatorship and police state. Witness the Soviet tanks in Vilnius and Gorbachev's inclination to negotiate only from behind the barrel of a gun. The Lithuanian independence movement, on the other hand, has been a model of orderly representative democracy in action. What more can Nicholson ask of them?

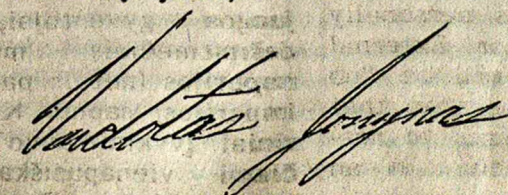
Nicholson writes that minority rights must be protected in Lithuania. They already are! Since when have there been any incidents of Lithuanians persecuting the Russian or Polish minorities? The Soviets, on the other hand, have been persecuting any and all ethnic groups (including Russians) for years. It would be curious to trust the protection of minority rights to those responsible for the Gulag!

But what about those hard-line Soviet Russians who absolutely cannot countenance being in an independent "bourgeois" Lithuanian state? To be blunt, they can leave. The Soviet border is no further than 275 kilometres from any point in Lithuania. It's not as if they do not have a homeland of their own.

Nicholson also alludes to enmity between the Roman Catholic and the Russian Orthodox churches. This would certainly come as a surprise to both the Pope in Rome and the Patriarch in Constantinople. The two religions are identical in matters of faith and dogma. It is the Lutheran creed that differs somewhat. Nicholson makes the mistake of transplanting the historical enmity between the Orthodox Serbs and the Catholic Croats to Lithuania. The disagreement between the Serbs and Croats has nothing to do with their respective faiths.

The KGB in Moscow would be very pleased with the overall perspective and tone of Nicholson's article. I must, however, give Nicholson credit for being right about one thing. The resentment in Lithuania does indeed run deep - but it is directed against the Soviet oppressors in Moscow as opposed to any other group!

Sincerely yours,

VAY JONYNAS
4-1020 Walden Circle
Mississauga, Ontario
L5J 4J9

IŠEIVIJOS LIETUVIAI ATSAKO:

Letters to the Editor,
The Globe & Mail,
444 Front Street West,
TORONTO, Ontario.
M5V 2S9

Dear Editor:

John Nicholson's article "Lithuania: Too far too fast?" (May 14th) presented a rather biased and misleading picture.

Lithuania did not idly "declare" its independence on March 11. Lithuania's declaration was actually a reaffirmation of the illegality of the Soviet Union's 1940 occupation. This is a crucial distinction. Since the annexation and incorporation of Lithuania into the Soviet Union constituted an illegal act, the legal framework governing the relations between the two states must revert back to the 1920 treaty they both endorsed. This treaty also defined Lithuania's borders with the Soviet Union. The present-day boundaries of Lithuania are actually somewhat smaller than those defined by this treaty! The cities of Gardinas (Grodno) and Lyda were to have been part of the independent state of Lithuania. The Soviets therefore have no legal or moral justification for any territorial claims on Lithuania.

Nicholson correctly points out that the Poles forcibly occupied Vilnius and the surrounding area in 1920. The Poles actually claimed all of Lithuania but were unable to advance any further in the face of stiffening Lithuanian resistance. This occupation understandably poisoned relations between Lithuania and Poland between the two World Wars.

Nicholson then writes that the Poles still lay claim to Vilnius. Which Poles? Certainly not those governing the country! The Polish government would be highly reluctant to make an issue of postwar boundaries. The Poles are understandably nervous about their western border with Germany and certainly wish to provide the Germans with no precedent to question postwar boundaries.

I find it very curious that Nicholson gives the results of a census taken at the turn of the century but makes no mention of any recent census. Poles now constitute well under a third of the population in and around Vilnius, with Lithuanians being a clear majority. These Lithuanians have no intention of once again being forced out of their ancient capital by an invading army. (On a historic note, the Lithuanian grand duke Gediminas constructed Vilnius to be his capital in the fourteenth century.)

Nicholson labels Lithuania's declaration of independence "hasty" and writes that the Lithuanian government's actions have been "precipitous". Hasty and precipitous! The same group of mass murderers who instituted the reign of terror in Lithuania are still in power today in the Kremlin! Would any rational being

1990.V.31

Lietuvių Namų Žinios

● Sekmadienio popietėje dalyvavo 180 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 4 iš Vilniaus, 4 iš Kauno, 1 iš Klaipėdos; T.M.N. Mikalai iš Washington'o, A.Lebedžinskas iš Buffalo, A. Albrechtienė iš Sudbury.

● Lietuvių Slaugos Namams aukojų: \$ 50 - Valerija Anyas; po \$ 15 - E. Žolpis a.a.S.Gečienės ir a.a.J.Ignatavičiaus atminimui.

Iš viso statybos fonde yra \$ 170.859. Aukos priimamos PARAMOJE sąsk. 8711, PRISIKĖLIMO P-JOS Kredito KOOPERATYVE sąsk. 155332.17 ir TALKOJE sąsk. 4259.

Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

● PRISIKĖLIMO P-JOS TARYBOS Jaunų Šeimų Sekcijos organizuojama gegužinė-olimpiada vyks birželio mėn. 3 d., sekmadienį, nuo 3 val.-6 val.v. RENNIE Parke (prie Morningside ir Runnymede).

Mokėstis už maistą ir gerimus \$10-šeimai. Registruoti pas Snaigę Šileikienę vakarais tarp 9-10 val. tel: 766-9241.

● TARPTAUTINIS KARANAS, kuriame lietuviai dalyvauja su savo paviljonu VILNIUS, vyks Prisikėlimo P-jos patalpose BIRŽELIO 15-23 d.d. Pasai jau platinami.

Pagal taisykles, kiekvienas paviljonas privalo išparduoti tam tikrą skaičių pasų, neišparduotų atgal nepriima. Kviečiami VISI prisidėti, platinant pasus tarp kaimynų ir darbovietėse. Šių metų pelnas - jei toks bus - skiriamas LIETUVOS REIKALAMS.

Vyriausias paviljono VILNIUS koordinatorius yra Alfonsas Juozapavičius, tel: 239-0995; savanorių talkininkų koordinatorius Jonas Stankaitis, tel: 782-3003, kuriam prašoma skambinti ir palikti savo vardą ir pavardę ir kokią darbą bei kaip ilgai galėtumėte dirbti.

● VILNIAUS MAŽASIS TEATRAS vaidins pirmą kartą Šiaurės Amerikoje. Spektaklis "CIA NEBUS MIRTIES" vyks Du Maurier Theatre Center saleje, 231 Queens Quay West, Toronto, BIRŽELIO mėn. 7 d., ketvirtadienį, 7:30 val.v.

Bilietai platinami salėje. Ši Vilniaus teatrinė grupė iš 35 asmenų yra pakviesta Kanados Dramos Asociacijos.

Veikalą sukūrė V.Kukulis ir R.Tuminas.

Atvykime visi ir atsiveskime savo draugus bei pažįstamus.

● TORONTO KONSERVATORIOJE birželio mėn. 8 d., 8 val.v. bus pianisto Justo DVARIONO koncertas.

Birželio mėn. 10 d., 4 val.p.p. jis koncertuos PRISIKĖLIMO P-jos salėje.

SU PENSIJA GYVENIMAS DAR NESIBAIGIA

Bare sau sėdi nuo pat ryto, Ramiai bažnyčioj užmiegi, Nes tavo viskas padaryta, Kad pabaiga būtų smagi.

A.Gustaitis

Paminėjus žodį pensininkas-kė jaunų žmonių tarpe, tuojau susidaro aiški ir visada panaši nuomonė: jau išbrauktas iš aktyvios gyvenimo veiklos žmogus.

Pensininkus aprašant, jau anksčiau esu pasinaudojęsi humoristo Antano Gustaičio eilėraščio "Pensininko Karjera" žodžiais, nes, turbūt, tinkamai išsireikšti, kalbant apie senųjų laikų žmones. Bet atominio amžiaus pensininkai pasikeitė ir todėl jie dažnai "tituluojami" tik kaip vyresnio amžiaus žmonės. Dabar į juos nedera žiūrėti, kaip į bejėgius, sulinkusius ir apšepusius, sunkiai slampinėjant su lazdu pagalba ir dažnai reikalingus geros maudyklės... Šių laikų pensininkai parodo visai kitokią veidą. Jie-jos dažnai dar aktyvūs visur, tebetęsia savo nuolatinį darbą, arba mokosi ko nors naujo, dalyvauja sporte ir neretai dar apibėga porą kartų apie kvartalą.

Niekas nenori pasenti. Sulaukę savo pensijos metų, kartais žmonės vengia pagarsinti ar slepia savo 65-tąjį gimtadienį. Teko kalbėti su "jaunu pensininku", geru kaimynu, kuris savo nepopuliarią "karjerą" pradėjo labai prislėgta nuotaika. Melavo visiems, kad metęs darbą dėl kokių nors neišaiškinamų galvos skausmų. Aišku, draugai ir kiti pažįstami susirūpinę klausinėjo, kokia ta liga, kad neleidžia dirbti ir žmogus nepadidėja. Pagaliau šis naujas pensininkas išgirdo, kad draugai mėgina nustatyti "diagnozę" - turbūt, bus protinė liga...

Ir tada, noroms-noroms turėjo prisipažinti, kad jo galvą kvaršina ir baugina pradėtieji, nekenčiami 66-tieji metai... Žmogus greitai reaguoja, kai išvadinamas kvailiojančiu... Betgi ne visi taip sunkiai sutinka tas laisvas nuo visų pareigų dienas. Kai kas net įžiūri tam tikrą atoslūgį, lyg ilgą atostogą. Žinoma, tai priklauso ir nuo pensininko finansinės padėties bei fizinės sveikatos. Nevisi turi galimybę keliauti apie pasaulį arba pradėti naują karjerą.

Spaudoje galima pastebėti aprašymus pensininkų, kurie sugeba susikurti naują ir įdomų gyvenimą ir būdami senesni. Vienas kanadietis, nuobodžiaudamas, iššėjęs pensijon, gavo gerą patarimą iš žmonos - lankytis meno mokyklą. Jam buvo priminta, kad jaunystėje buvo mėginęs reikštis tapyboje ir dabar pabudo jame tie patys norai. Po metų ar kitų, šitas naujasis pensininkas jau gerai valdė teptuką ir, pabaigęs reikiamą kursą, "taškėsi" aliejiniiais dažais šen ir ten, kaip modernus menas reikalauja, kol susigrupavo gamtovaizdžiai arba gėlių vazos jo įremtos drobės gabaluose. Šis naujas menininkas ypatingai pasireiškė gėlių tapyboje. Po keletos metų buvo suruoštos jo parodos ne tik Kanadoje ir JAV, bet ir Europoje. Tai bent pensininkas! Ir jis ne vienas toks laimingas savo senyvoje dienoje.

Mūsų tautiečiai nevisai tokio charakterio, net ir talentingieji, išėję pensijon netenka energijos. Kartais vyrai skundžiasi kad pensininkės žmonos pajunta norą ko nors mokytis arba tęsti mokslą, kurio studijų neužbaigė jaunystėje. Nors ilgai užtrunka, bet vis dėlto, pavyksta išgyti net akademinius laipsnius. Tokių yra ir mūsų tautiečių tarpe. Senstantis vyras, gal būt, norėtų, kad į jį būtų daugiau dėmesio kreipiama, bet moteris, užauginusi šeimą, pasijunta laisva ir turi laiko pergaltoti apie savo, gal seniai pastebėjus talentus.

Ne naujiena, kad pasaulyje yra moterų rašytojų, kelių knygų autorių, kuriuos pradėjo tą karjerą antroje amžiaus pusėje arba net savo saulėlydžio metuose. Nebūtina siekti aukštų mokslų, yra ir paprastesnių darbų, taip labai reikalingų, be kurių gyvenimas negalėtų patogi riedėti įprasta vaga. Kad pensininkai galėtų išvengti vienatvės (ypatingai, kurie be šeimų), visose didesnėse kolonijose yra lietuvių pensininkų namai. Čia jie sutinka savo amžiaus draugų, o susilpnėjus sveikatai, galima ir pagalbą susiorganizuoti.

Apie VILNIUS MANOR Toronte "VILNIUS MANOR" - Lietuvių Pensininkų Namai, - ne tik gražus pastatas ir pilnas darbinių pensininkų, bet turi ir pasigėrėtiną tvarką ir gerai išvystytą veiklą. Kadangi dar vis nėra seniai laukiamų Slaugos Namų, šiuo pastatu naudojasi silpnieji ir jau rimtai sergantieji. Todėl pora valdybos narių yra paskirta ligonių globai. Čia labai stropiai dirbuojasi Lydią Balsienę. Visa toji priežiūra - yra savanoriška, iš krikščioniškos meilės ir pagarbos sergantiems tautiečiams, kurie nenori persikelti į čionykščią angliškai kalbančių "nursing homes". Šalia tų silpnųjų, šis pastatas talpina daug sveikų ir jaunai galvojančių tautiečių - pensininkų, kurie turi sukūrę ir savo saviuoklos būrelius: gimnastiką, patalpą, billiardą ir kiti vyrams žaidimai, veikia knygynas, "kortų namelis" ir kt.

Bet už vis geriausiai veikia ir sudaro didžiausią būrį - moterų rankdarbių mezgėjų ratelis. Čia atvyksta pusšimtis moterų kiekvieną pirmadienį su kamuoliukais siūlų, kablukais ir virbalais. Kas nemoka mezgti, yra kam pamokyti. Per žiemos sezoną iš šios "dirbtuvės" išeina daug visokio stiliaus švarkelių, bluzelių, šalikų ir kepurėlių bei visokių lėlių ir žaislų. Kartais, prieš "bazarą" atsiranda punda naujų, spalvingų priejuostėlių, pagaldėlių ir kitokių kambario puošmenų. Šie rankdarbiai būna karnavalo dieną išstatyti pardavimui, taip pat metinio parengimo loterijoje. Čia nereikia storos piniginės išgyti pensininkų rankdarbiams. Nors visos šitos prekės naujos, bet labai prieinama kaina ir to dėka, Klubas padaro pinigų, nes beveik viskas išparduodama. Moterų savo darbą paaugėja, taip pat dažnai ir silūs pačios nuperka. Lietuvės moka pigiai pagaminti - kartais surandama siūlų išpardavimai fabriko kaina, tada apsirūpinama jais ilgam laikui. Moteris moka dirbti sutartinai. Į šiuos susijungimus priimamos ir tos pensininkės, kurios gyvena dar savo namuose. Jokio nario mokesčio čia nereikia, o vidurdienio laiką yra paruošiami užkandžiai - sumuštiniai su kava ar arbata ir pyragai. Už tai reikia susimokėti tik vieną dolerį.

Šio sambūrio tikslas - sudaryti progą vienišom pensininkėms (arba sergantioms), kurios nori susitikti bendraamžių pasikalbėti, pasidalinti savo mintimis. Be darbo gi nesėdės lietuvės, jos tuoj atrado, kad galima mezgti ir kartu pasikalbėti. Taip ir gavo pradžią šis būrelis. Jei kas nori pasitobulinti mezgime, mielai pamoko kitas, kurios geriau mezga. Jei kas nori daugiau informacijos apie Lietuvoje vykstančią kovą už NEPRIKLIAUSOMYBĘ, čia taip pat kas nors žino paskutinę naujieną iš Krizės Centro arba spaudos.

Atrodo, kad dar kito būrelio steigėja buvo Petre Juodienė. Ji, būdama Klubu valdyboje, sumanė suburti vienišas moteris pasikalbėjimams ir net skatydavo įdomesnius straipsnius bei ištraukas iš knygų. Bet šis mėginimas nebuvo sėkmingas. Susikūrusi mezejų grupė patraukė didesnę būrį moterų ir jam vadovauti sutiko S.Dervinienė. Išdą tvarko O.Juodviršienė, Z.Žebrauskienė, pagamina gerus sumuštinis, Marija Žekienė atrakina duris (nes gyvenančios mieste, raktų neturi) ir saugoja, kad svetimi neįsiveržtų. Yra dar daugiau moterų, kurios aktyviai dalyvauja būrelio veikloje, tik man nepavyko sužinoti pavardžių.

Būrelio veikla ir pelnas už pardavinius įvairiomis progomis rankdarbius vis didėja, nes jau virš 3 metų, kai mezgėjos susibūrė. Jų iniciatyva ruošiami mažo pobūdžio parengimai: Kūčios, Užgavėnės (blynų pietūs), Velykų stalas ir kartais dar koks nors. Renginiai savo būrelyje. Šiemet, balandžio mėn. 18 d. buvo suruoštas, gerai suorganizuotas Velykų stalas-pietūs. Dalyvavo apie 60 žmonių (visos moterys ir 3 vyrai: kunigas, /nukelta į 5 psl./

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS, REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radio žinios nesulaikoma skleidžia informaciją įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukos arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE, 310 Rathburn Rd., Etobicoke, Ont. M9B 2L8

AUDRA
Travel
CORPORATION

LIETUVA LAUKIA JŲSŲ!

Tad siūlome pirmąsias

tiesiogines keliones į Vilnių

TORONTO-KOPENHAGA-VILNIUS-

KOPENHAGA-TORONTO.

IŠSKRIDIMO DATOS:

Birželio 25
Liepos 18
Rugpjūčio 13

GRĮŽIMO DATOS:

Liepos 19
Rugpjūčio 13
Rugpjūčio 29

Bilieto kaina \$1299 Kan.

(Skridimus kitomis datomis užsakome per Frankfurtą, Helsinkį arba kitus miestus, pagal galiojančias taisykles). Aptarnaujame lietuvius iš įvairių vietų. Užsakymus priimame laisvais ir telefonu. SVARBU UŽSAKYTI VIETAS DABAR.

ATLIEKAMOS PASLAUGOS:

* Užsakomi ir išrašomi lėktuvų bei traukinių bilietai.
* Užsakomi viešbučiai, automobiliniai nuomavimai, pramoginės kelionės.
* Išrašomi draudimai keliautojams ir atvykusiems svečiams.
* Parūpinamos vizos, sutvarkomi iškvietimai, palikimai bei kiti dokum.
* Nupirkamos dovanos giminiams Lietuvoje, pervežami vaistai ir pinigai.
RUGSĖJO MĖNESĮ PRIIMAME UŽSAKYMUS TIESIOGINIAMS SKRIDIMAMS Į LIETUVĄ 1991 m. Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje Toronte:
Tel: (416) 769-2500, Telex 06-967812, Fax (416) 763-6279.
2100 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6S 1M7, Canada.

PRANEŠAME, KAD VILNIUJE ĮSTEIGTAS "AUDRA TRAVEL" CORPORATION skyrius, kuriame dirba 5 darbuotojai. Įstaigos adresas: VILNIUS, TUMO VAIŽGANTO 9/1. ĮSTAIGA BUS ATIDARYTA LANKYTOJAMS PO REMONTO ŠIŲ METŲ VASARĄ.

DAUGINIS

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ ĮSGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų namų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term. indėlius
10 1/4 % už 6 mėn. term. indėlius
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius
10 1/4 % už 2 m. term. indėlius
10 1/4 % už 3 m. term. indėlius
11 1/2 % už 1 m. GIC mėn. palūk.
12 1/2 % už 1 m. GIC invest. pažym.
12 % už 2 m. GIC invest. pažym.
12 % už 3 m. GIC invest. pažym.
9 1/2 % už RRSP ir RRIF Ind. (variable rate)
12 1/2 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind
12 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind
12 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind
9 1/2 % už namų planą - OHOSP (v.r.)
8 1/2 % už taupymo sąskaitą
10 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo... 13 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų 13 1/4 %
2 metų 13 1/2 %
3 metų 13 1/2 %
su keičiamu nuosimčiu (variable rate)
1, 2 ar 3 metų... 12 1/4 %
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir ant rieji mortgičiai.

AKTYVAI VIRŠ 76 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visu namų gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniai - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
TELEFONAS: 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniai - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniai nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniai nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 10 %
180-185 d. term. ind. 10 1/4 %
1 metų term. indėlius 10 1/2 %
2 metų term. indėlius 10 1/4 %
3 metų term. indėlius 10 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk. ... 12 1/2 %
2 metų GIC-met. palūk. ... 12 %
3 metų GIC-met. palūk. ... 12 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 11 1/2 %
RRSP, RRIF ir OHOSP 9 1/2 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 12 1/2 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 12 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 12 %
Taupomąją sąskaitą 8 1/2 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. 10 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki... 5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 13 1/2 %
Sutarties paskolas nuo 13 1/2 %
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 13 1/4 %
2 metų 13 1/2 %
3 metų 13 1/2 %
Su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ir 3 metų 12 1/4 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardavome pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI virš 44 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sažiningas patarnavimas

/.....atkelta iš 4 psl./
namo vedėjas ir vienas iš valdybos).

Vėlykų stalai, papuošti gėlėmis ir mangučiais, sudarė malonų įspūdį. Nuotaka - gera. Visą eigą vedė p.Kojelienė.

Kun. Kaknevičius sukalbėjo maldą prieš pietus. Eilėraščius skaitė O. Juodišienė ir P. Juodišienė (vienas - patriotinis, kitas apie Vėlykų stalo patiekalus). Buvo giedama Vėlykų giesmės (jas pravedė O. Juodviršienė) ir keletas patriotinių dainų. Naują dainą pravedė viešnia iš Lietuvos.

Pabaigoje buvo ir linksmoji dalis - komiška madų paroda, kurią modeliavo pačios mezgėjų būrelio moterys. Turėjome gardaus juoko, nes visos modeliuotojos įdomiai sukūrė komiškus charakterius, kiekviena vis vaizdavo ką nors naujo iš praeities. Šią dalį pravedė S. Derviniene. Pirmas prizas paskirtas L. Balsienei už sukurtą senoviškos ponitės iš sostinės, modelį.

Turėjome ir loteriją, kuri davė apie 100 dol. pelno. Dalyvės ne visos buvo būrelio narės - 22 iš jų viešnios. Jos apsimokėjo pietus ir net gauta iš jų aukų. Būrelio narės valšinosi veltui, tik pačios turėjo iškepti pyragus.

Visas šio rengimo pelnas paskirtas Lietuvos reikalams - perduota Bendruomenėi.

Yra pageidavimas iš vyrų pusės, kad visi rengimai būtų bendri visiems namo gyventojams. Bet

Šių metų Sukaktuviniame "NL" Spaudos Vakare bilietukais aprūpina nuolatiniai talkininkai E. ir G. Alinauskai. Toliau dešinėje - atlieka programą torontiečių grupė "Serenada". Nuotr. Tony Photo Studio.

moterys priešinas (keista, kad jos jau nesidomi vyrais...). Didieji, metiniai renginiai yra bendri, nes ruošiami Pensininkų Klubo valdybos: metinis pobūvis, Vėlinės, Naujų Metų sutikimas, Kalėdos, paskaitos ir filmos iš aktualijų įvykių dabartinėje lietuvių politikoje ir kartais - ypatingieji gimtadieniai, atšvenčiami plačiai ir garbingai. Yra ir daugiau parengimų, bet jų visų neįmanoma aprašyti.

Valdybos narė L. Balsienė - ekskursijų vadovė - parūpina grupinius bilietus į "National Ballet" spektaklius ir kasmet nuvyksta į Stratford'o pagarsėjusius vaidinimus. Jos iniciatyva kasmet vyksta ekskursijos ir į domias Ontario provincijos vietas. Negalima nepaminti

ir kitų nuopelnų mezgėjų būrelio veikloje. Nors maršas sąstata, bet šalia tiesioginio tikslo - draugiško bendravimo tarpusavyje, visada atsiranda ir atliekamų pinigų, kuriuos paskirsto geriems tikslams. Šiemet atsirado daugiau pelno, nei ankstyvesniais metais ir paskirstyta šitaip, bendru nutarimu: Slaugos Namams (kurie dar tik projektuojami, bet pensininkėms rūpi pirmoje eilėje), Lietuvos šalpos organizacijai CARITAS, K.L. Bendruomenėi ir panašioms reikalingoms. Šis "jaunas", tik 3-jų metų būrelis dar negali dalinti tūkstančių, bet jau skirsto šimtinės jų perspektyvoje esančiom organizacijom.

Turėdama sumanią vadovybę, šita grupė didėja ir vis atsiranda naujų idėjų, todėl tikimasi, kad atsiradusių projektų patobulinti ir pagyventi nuobodų pensininkų gyvenimą.

VILNIUS MANOR pensininkai vyrai jau atkreipė dėmesį į šį organizuotą vienetą ir gal ateityje jie suras būdų panašiai susigrupuoti savo tarpe, arba prisijungti prie moterų. Iš organizuotos veiklos yra visiems ir visoms daugiau naudos, o pensininkų amžiuje padeda ilgiau išlikti sveikiems.

G.A.

/ Sveikintina tokia pozityvi senjorių veikla visais atžvilgiais. Norisi pasiūlyti dar vieną šiuo metu ypatingai aktualų reikalą: patalinti pakaitomis po porą valandų Krizės Centru. Tikriausiai, kas nors panašaus yra daroma? Red./

montreal

• Le Journal de Montréal" gegužės mėn. 23 d. atspausdino aprašymą apie Alain STANKĘ (Aloyzą Stankevičių), žurnalistą ir įvairių TV bei radijo programų dalyvį, plačiai žinomą frankofonų tarpe, Québec'o provincijoje.

Aptarime ir pasikalbėjime Luc Rufiange pažymi, kad lietuvis Alain Stankė

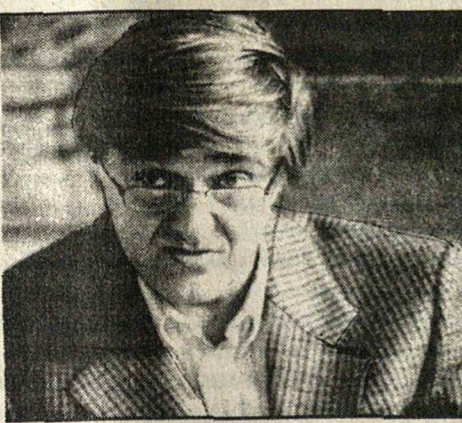

Photo Alfred LANCOT

Alain Stankė- Stankevičius

turėjo progos dalyvauti šių metų rinkimuose Lietuvoje ir, nežiūrint skirtingos istorinės Lietuvos ir Québec'o provincijos praeities yra kai kas, kas riša tų kraštų žmones: jie nori būti "les maitres chez nous".

Minima tik ką pasirodžiusi Alain Stankė knyga, pavadinta "L'Indépendance en pleurs ou en fleurs" (Nepriklausomybė ašaromis ir gėlėmis). Straipsnyje pabrėžiama kaip Stalino ir Hitlerio paktų Lietuva 1940 m. buvo inkorporuota į Sov.Sąjungą, kai dar ir dabar yra privalomas divikalbiškumas - rusų ir lietuvių kalba, nors lietuviai sudaro 80% ir daugiau, gyventojų.

Knygoje paličiama, jis praneša, tūkstantmetinė istorija ir kultūra, dabartinė situacija, blokada.

Knyga iliustruota nuotraukomis.

Sveikiname!

GRAŽIAI PAMINĖTA MOTINOS DIENA IR MOKSLO METŲ PABAIGA ŠEŠTADIENIJE MŪSŲ MOKYKLOJE

Tradiciniai gražiai sujungtas Motinos Dienos minėjimas ir mokslo metų užbaigimas. Š.m. gegužės mėn. 13 d. praėjo labai gražiai. Minėjimą organizavo KL Jaunimo Sąjungos Montrealio skyrius, programą atliko irgi jaunosios mūsų atžalos.

Andrėja Celtoriūtė atidarė ir pravedė minėjimą,

tylos minute buvo pagerbto mirusios motinos, perskaitė Kotrynos Grigaliūtės atitinkamus poezijos posmus.

Dalija Savignac savo žodį pradėjo Tautvydos Marcinkevičiūtės posmais.

"Štai tokiais žodžiais apibūdinama motinystė. Didžiai brangus, beveik šventas yra vardas "Motina". Ji prisiminė, kad šio šimtmečio pradžioje Amerikoje buvo pradėta minėti Motinos Diena, kuri greitai išplito ir kitų valstybių bei tautų tarpe. "Ta diena skiriama ne tik išreikšti pagarbą motinai, bet ir iškelti nekasdienišką jos vėidą bei įžvelgti jos reikšmę. Rodos, kas yra paprasčiau bei kasdieniškiau, kaip moteris ir motina. Kas yra paslapties, kaip toji neaprepiama aukos ir meilės gėlmė, kuri taip nuostabiai atsiveria kiekvienos motinos širdyje.

Kas lėmė ir Lietuvos ištvermę ir tvirtumą? Kas buvo lietuvių tikėjimo dvasios ir vilties puoselėtoja?

Istorija nedviprasmiškai atsakytų, kad mūsų Tėvynės galia - tai lietuvių motinos širdis. Iš jos trykšta dvasinė Lietuvos versmė idealų, kuriuos ji puoselėjo savo vaikuose. Iš jos spinduliuoja tautos dvasia, gyva tikėjime, papročiuose.

...Kas yra ta motinos meilė, kuri pajėgia aukotis ir atsidėti, kad tik kitus ugdytų, kuriai išsakyti tiek daug skiria visas dailės, rašto bei poezijos pasaulis? Kas tas švelnumas, kuris savo dvelkimu gaivina visus prislėgtus ar nuliūdusius. Kokia nepaprasta motinos meilės jėga įgalina naktų naktis bei dienų

dienas išbudėti prie kūdikio lovos, dirbti įvairiausius darbelius ir darbus, už kuriuos neretai ne ačiū niekas nepasako. Kokia motinos kantrybė, mokant mus iškęsti gyvenimo negandas, guodžiant mūsų širdgėlose.

Taip pat ji prisiminė, iš-eivijos motinas: "...Ji angelu sargu budėjo, saugodama tautinę sąmonę nuo ją migdančių pavojų ir būdama tarsi gyvoji knyga, tremties kartas kantriai mokė lietuvių kalbos, istorijos, gražių papročių. Tai ji, lietuvių motina išauklėjo tiek daug sūnų ir dukterų, kurie savo gyvenimu, mokslo žodžiu ir meno galybe gina savo tėvynę. Iš kūdikystės įkvėpti, jie pakilo žygiui, skelbdami Lietuvos skriaudą ir jos aukštą kultūrą. Per universitetų auditorijų sales, studentų sambūrius jie laimėjo šimtus draugų ir užtarėjų Lietuvai.

Savo žodį užbaigė B. Brazdžionio posmais.

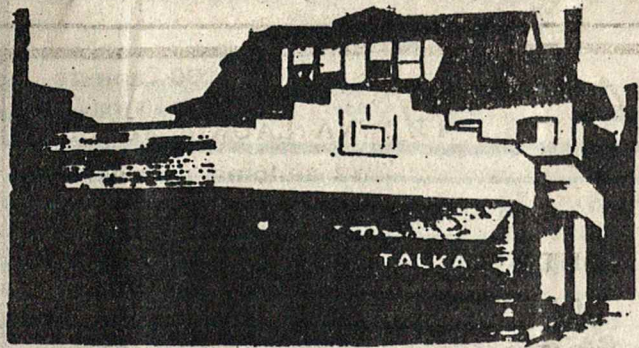
Mūsų mokiniai, vadovaujami darbščių mokytojų, pasirodė meninėje dalyje labai puikiai sudainuotomis naujomis dainomis, gražia tarsena ir be piano palydos padainuotų dainų pyne (dirigavo ir juos paruošė Irena Adamonytė - Satkauskienė), deklamavo, susiskirstę į grupes ir grupėles, įvairių eilėraščių ir eilėraščių ir užbaigė, bandydami sušokti Kalvelį ir Sėjau Rūtą. Kad ir sunku su šokiais, - bet linksma...

Buvo įteikti mokslo metų pažymėjimai 29 vaikams. Juos atitinkamai įteikė mokytojai Lilė Gedvilaitė, Irena Satkauskienė, dr. Remigijus Satkauskas.

/nukelta į 6 psl...../

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūrus nuosavuose namuose

HAMILTONO KREDITO KOOPRATYVAS

„TALKA“

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:

kaed. pal. čekių sąsk. iki 9%
santaupas 8.5%
kaed. pal. taupymo s-ta 8%
90 dienų indėlius 11%
1 m. term. indėlius 12%
1 m. term. ind. mėn. pal. 11.5%
3 m. term. indėlius 12%
RRSP ir RRIF (pensijos) 9%
RRSP ir RRIF 1 m. 12%
RRSP ind. 3 m. 12%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 17%
nekiln. turto pask. 1 m. 14%
nekiln. turto pask. 2 m. 14.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v. p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p., penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Liepos-rugpjūčio mėnesiais uždaryta.

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-906 AVENUE, LaSalle
365-1143

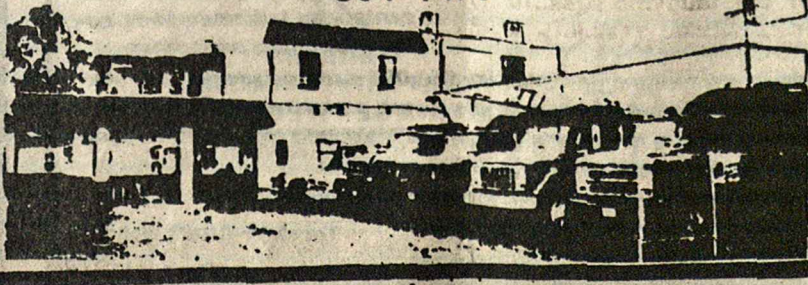
7061 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY
RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite tel.

364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. WILSON & SONS Inc.

123 Maple Blv., 5784 Verdun Av.
Chateauguy, Que. Verdun, Que.
Tel: 691-4763 * Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

• SKARDŽIUS Danielius, 83 m., mirė ligoninėje. Liko žmona Emilija, marti Helen, 2 vaikaičiai ir 3 provaikaičiai.

Palaidotas iš Aušros Vartų Parapijos, Notre Dame des Neiges kapinėse. Užuojaus artimiesiems.

• ONA AUGŪNIENĖ savo vyro Edmundo mirties metinių proga paaukojo "NL" \$ 50. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• V. Ir Pr. DIKAIČIAI, a.a. Viktoro Sušinsko atminimui paaukojo "NL" \$20. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

/.....atkelta iš 5 psl./
GRAŽIAI PAMINĖTA....

Andrėja Celteriūtė, vedėja
Joana Adamonytė, Seselė
Paulė.

Montrealio A-kės pirm. Arūnas Staškevičius pasveikino minėjimo ir mokslo baigimo dalyvius scenoje ir salėje, ir uždarė minėjimą.

Sugledojus giesmę "Marija, Marija", buvo pasivaldinti skaniais pyragais ir pasidžiaugta mūsų mokiniams bei jų mokytojais.

Ta proga reikla padėkoti ir stažą atliekančiam dr. Audriui Žibaičiui, kuris nuoširdžiai talkininkavo programos paruošime. b.

SVARBUS PRIEŠATOSTOGINIS MENIUO - BIRŽELIS

Labai intensyviai pradedame šiuos 1990-ųjų metus. Lietuvoje nebuvo nė vienos lengvos dienos, o ir mūsų veikla, sąryšys su Lietuvos grumtynėmis už nepriklausomybę, - suintensyvojo.

Iki šių metų pusmečio, iki atostogų liko dar vienas labai aktyvus mėnuo.

Montrealio lietuviai turės gerą progą pasitikti birželio mėn. 3 d. VILNIAUS MAŽĄJĄ JAUNIMO TEATRĄ, kurį sudaro 35 žmonės, MIRABEL aerodrome. Iš ten juos reikia

pervežti į Dorvalio aerodromą, iš kur jie kitu lėktuvu skris gastrolėms į Toronto miestą.

Jie atvyksta LOT Lėktuvų bendrovės lėktuvu, "flight 15", 3 val. 55 min. po pietų.

Nors kviečiami Kanados Dramos Asociacijos, jiems yra apmokama tiksliai kelionė lėktuvu. Todėl Montrealio lietuviai talkininkauja jų pervežimui nuo vieno į kitą aerodromą automobiliais.

Iš Toronto VILNIAUS MAŽASIS JAUNIMO TEATRAS po koncerto vyksta gastrolėms į Čikagą.

MONTREALIN grupė atvyksta birželio mėn. 19 d. ir duos 2 spektaklius CENIAUR TEATRE birželio mėn. 20 ir 21 d.

Papigintus bilietus (25%) galima gauti pas lietuvius platintojus.

• VINGIO ANSAMBLIS duoda savo koncertą BIRŽELIO mėn. 2 d., šeštadienį, 5 val., PLATEAU Auditorijos salėje (kur kadaise rengdavome Vasario 16 minėjimus), Lafontaine Parke, 3700 Calixa Lavallée str.

Po koncerto - ansamblis

PARŪPINAME
Japonų firmų VIDEO MAGNETOFONUS (VCR) ir VIDEO FILMAVIMO KAMERAS, tinkamas naudoti Lietuvoje. Turime pavyzdžių. Galima atsiimti ir Toronto. ADAMONIŲ SEIMA, Tel.: (514) - 256-5355.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAJ
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 v. - 9:30 v.v.
Sekmadieniai: nuo 10 v. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365-0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Qué., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALPE, Montreal, Qué., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

ĮVYKS BIRŽELIO 14 d. KETVIRTADIENI, 7 val. v.

DORCHESTER (buv. DOMINION) SKVERE

- 7 val. vak. VAINIKO PADĖJIMAS
KALBĖS Québec'o parlamento senatorius Jacques Hebert
- 7:30 v.v. MARY QUEEN of the WORLD KATEDROJE ekumeninės mišios
Pamaldas koordinuos Šv. Kazimiero parapijos kleb. St. Šileika
GIEDOS Aušros Vartų Parapijos Choras, vad. A. STANKEVIČIAUS.
Dalyvius visų trijų tautybių atstovai ir chorai.
RUOŠIA KLB Montrealio Apylinkės Valdyba.

PRASOME VISAS ORGANIZACIJAS BEI VISUOMENĘ GAUSIAI DALYVAUTI!

MONTREALIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

Maloniai kviečia visus į jaunojo Lietuvos pianisto

JUSTO DVARIONO KONCERTĄ

kuris įvyks 1990 m. birželio mėn. 15 d. 7:30 v.v.

Aušros Vartų parapijos salėje.

PROGRAMOJE: Bach, Brahms, Scriabin, bei Lietuvos kompozitorių Čiurlionio ir Dvariono muzika.

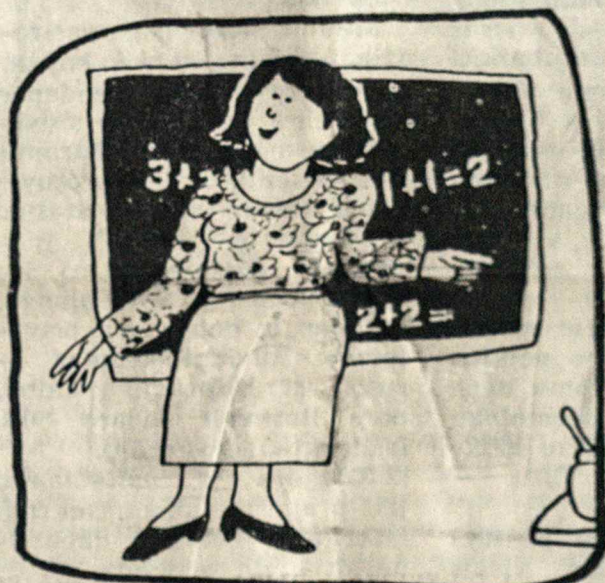
ĮĖJIMAS: \$10.- suaugusiems, \$8.- studentams ir pensininkams
Veiks baras.

Galima užsisakyti bilietus iš anksto, skambinant: Vilijai Lukoševičiutei: 733-6583
Andrėjai Celteriutei: 678-4427.

šių priėmimas - vakarienių AUŠROS VARTŲ P-jos salėje.

• LIETUVOS PIANISTO JUSTO DVARIONO plano rečitalis vyks Aušros Vartų

P-jos salėje BIRŽELIO mėn. 15 d., 7:30 val.v.

Sesuo S.

/IS EGLUTĖ, 1989 m. lapkričio mėn./ Piešė Normantaitė

PARDUODAME APARATŪRA, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielių telefonus gausite papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE, 5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363
Toronto tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National, Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two cassette radio - \$129.- Video nuo \$399.-
Video camera: \$1499.-

Maurice Electrique Ltee

ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ELECTRICIEN CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P2C5
TEL: 366-5484

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- Taisau ir remonuoju
- Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A.
Montreal, P.Q. H3A 2G6
Telefonai: 844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS

5220 ch. QUEEN MARY rd.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5 Tel. 481-6608

LITAS

**MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA**

1475 De Seve, Montreal, Qué., H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$26,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus	12 1/2%	Taupymo - special.	6 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo - su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	11 1/2%	Taupymo - kasdieninės	6 1/2%
180 d. - 364 d.	11 1/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	11 1/4%	RRIF - RRSP - term.	12 1/2%
60 d. - 119 d.	10 3/4%	RRIF - RRSP - taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 3/4%		

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 14% Asmenines - nuo 14%

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antrd. Treč. 9:00 - 3:00 (Tik pirm)	10:00 - 2:00
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00	3:00 - 7:00
Penktadieniais 10:00 - 6:00	2:00 - 6:00

KNYGOS IŠ LIETUVOS

Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MORSE" leidykly išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tų leidyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, Liudą Stankevičiū, 1053 Albanel Cr., Duverney, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel.: 669-8834.
"Švyturio" metinė prenumerata oro paštu - \$42.-

Los Peintures Perez Painting

RESIDENTIAL • COMERCIAL • INDUSTRIAL
STUCCO & WALL PAPER

D. Perez
President

Tel.: 365-6444

2422 MENARD - LASALLE
P. QUE H8N 1J5

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

**LASALLE
AUTOMOBILE INC.**

- Automobilių nuoma
- Naujų ir vartotų pasirinkimas
- Pardavimas
- Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre
coin La Verendrye

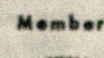

Foto M.L.S.
SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 773-9181 Nomy: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALJUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALJUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAYININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Qué., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496